

Prekentekest: Luk 18,1-8

Jesus fortalte disiplene en lignelse om at de alltid skulle be og ikke miste motet: «I en by var det en dommer som ikke fryktet Gud og ikke tok hensyn til noe menneske. I samme by var det en enke som stadig på ny kom til ham og sa: 'Hjelp meg mot min motpart, så jeg kan få min rett.' Lenge ville han ikke, men til slutt sa han til seg selv: 'Enda jeg ikke frykter Gud og ikke tar hensyn til noe menneske, får jeg hjelpe denne enken til hennes rett, siden hun plager meg slik, ellers ender det vel med at hun flyr like i synet på meg.'»

Og Herren sa: «Hør hva denne uhederlige dommeren sier! Skulle ikke da Gud hjelpe sine utvalgte til deres rett, de som roper til ham dag og natt? Er han sen til å hjelpe dem? Jeg sier dere: Han skal sørge for at de får sin rett, og det snart. Men når Menneskesønnen kommer, vil han da finne troen på jorden?»

Slik lyder det hellige evangelium.

vitnesbyrd

«Jesus fortalte disiplene en lignelse om at de alltid skulle be og ikke miste motet.» Slik begynner dagens bibeltekst, og den gir store forhåpninger. Jeg har hørt mange fortellinger om både bønn, bøttesvar og helbredelser.

Jeg husker en fortelling om dette som stod i et blad jeg fikk i posten. Det var et vitnesbyrd fra en dame som fortalte hun var blitt helbredet. På besøk hos en venninne som hadde på TV-en opplevde hun at en TV-predikant talte direkte til henne, forsikret om at Gud hadde hørt hennes bønn og ville hjelpe med å helbrede. Hun ble oppfordret til å sende inn sitt vitnesbyrd.

Så skriver hun: «Like etter at jeg hadde sendt inn vitnesbyrdet mitt til dere om miraklet, ble helseproblemene mine verre. Men jeg visste at det bare var et forsøk på å gjøre meg motløs, så jeg holdt fast på Guds ord og proklamerte det Gud hadde sagt om meg.»

Etter å ha lest hennes vitnesbyrd satt jeg tilbake med et spørsmål. Hva om hun til tross for TV-predikantens forsikringer likevel ikke ble helbredet? Er det så sikkert at det er rett å sette likhetstegn mellom TV-predikantens ord og Guds ord, når disse stammer fra predikantens åpenbaringer? Har vi lov til å stille slike spørsmål? Ja, i dag vil jeg stille slike spørsmål. I dag minnes vi om at bønn er viktig. Vi minnes om at bønn er den kristnes åndedrett – uunnværlig for å leve som kristne, og mer enn en livsstil.

Livets grunnrytme

Vi kan si mye om hva bønn er, og jeg er sikker på at her blant oss som er i kirken, er det mye erfaring og kompetanse innen bønn. Det begynte kanskje med at noen ba sammen med oss som små barn. Etter hvert kunne vi legge mer av levd liv og følelser inn i bønnen. For andre ble kanskje bønnen mer en

oppramsing og et ritual, men kveldsbønnen hørte med for å gjøre tilværelsen trygg og hel. Det er et kjent fenomen at så godt som alle ber i nød og fare. Den kristne derimot takker også Gud når livet går bra.

Den som ber åpner livet sitt for vår Far i himmelen. «Bed uavlatelig,» står det i den gamle oversettelsen av 1 Tess 5,17. Derfor har mange tenkt som så at bønnens plass i livet må være lik grunnrytmen og åndedrettet – det som er der hele tiden, også ubevisst. Det er utvilsomt slik Bibelen lærer om bønn.

Men med et bilde fra vår moderne tidsalder, fungerer bønner for mange som en bruker av Internett som sitter foran sin PC og kobler opp på nettet over mobiltelefonen, men han sparer på kostnadene med å være oppkoblet, og er for det meste frakoblet. Bønn er for ganske mange, vil jeg tro, noe man går inn i og ut av. Amen er ordet som kobler ut, mens kjære Gud, kjære himmelske Far eller Jesus er det som kobler inn. Etter denne tankegangen er man for det meste av tide frakoblet, og Gud er ikke direkte regnet med i alle de daglige små gjøremålene mellom hver oppkobling.

Jeg brukte noe liknende som illustrasjon i fredagens andakt i avisen Agder, der andaktsordet handlet om denne søndagens pretekst. Overskriften på min andakt var «dårlig forbindelse(?)». (Skulle være med et spørsmålstegn). Så la jeg merke til at overskriften i reportasjen på siden av andaktspalten var: «Vil ha innspill om bredbånd». Her var det tydeligvis god match i temaer. Du snakker om å være aktuell. Det var nemlig dårlig med bredbåndsforbindelse i Kvinesdal, men et ønske om å få det bedre. Jo, er det ikke slik også med vårt forhold til Gud – et ønske om å få forbindelsen nærere og kommunikasjonen bedre?

Fra Guds side er det ikke tvil om at han ønsker vi skal være «på nett» hele tiden, uavlatelig og kontinuerlig gjennom bønner. Bønner er vår åpne kanal direkte til Gud. Bønner er som åndedrettet, det som gir oss oksygen, klare tanker og overskudd.

Jeg tenker ikke om bønn at det bestandig skal være ord. Av og til kan ordene være vanskelig å finne, synes jeg. I Salme 5,2 står det: «Herre, hør mine ord. Lytt til min klage!» I Salme 38,10: «Herre, du kjenner min lengsel, mitt sukk er ikke skjult for deg.» I Rom 8,26f. står det: «På samme måte kommer også Ånden oss til hjelp i vår svakhet. For vi vet ikke hva vi skal be om for å be rett, men Ånden selv går i forbønn for oss med sukk uten ord.» Og i samme kapittel: «Kristus Jesus er den som døde, ja, mer enn det, han sto opp og sitter ved Guds høyre hånd, og han ber for oss.» Rom 8,34.

Vi ser altså at bønn er langt mer enn våre fattige ord. Både Sønnen og Ånden går i forbønn for oss. Gud ser våre lengsler og hører våre sukk. Den som ber, for ikke å snakke om den som har noen som ber for seg, er omgitt av bønn kontinuerlig. Det er en åpen kanal, ja en åpen himmel over den som åpner sitt liv for Gud gjennom bønn.

Lidelsens problem

Hva så når lidelse og sykdom inntreffer? Jeg er overbevist om at Gud kan svare på bønn med helbredelse. Vi oppfordres i Bibelen til å be for syke, og syke oppfordres til å søke forbønn. Vi ser også at mange må leve med sykdom og lidelse, dårlig økonomi og familieproblemer uten at alt ordner seg. På den ene siden har Jesus lært oss å be vårt Fadervår med ordene: «La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.» Matt 6,10. Vi ber om at Guds vilje må skje. På den andre siden ber han oss, med eksemplet i dagens prekentekst fra enka som maste på dommeren, om å være utholdende i bønn og ikke gi opp.

Noen tolker dette siste, og bibelord om helbredelse, slik at kristne bestandig skal bli helbredet og slippe lidelse – bare vi tror nok og ber nok. Livet lærer oss at så ikke alltid skjer. Selv Paulus og Timoteus hadde sine plager de ikke ble kvitt til tross for bønn. Vi vet at Gud tillater sykdom og at han ikke er garantist for et problemfritt liv. Det står mye i Bibelen om prøvelser. Paulus skriver til Timoteus: «Men du må være edruelig i alt du gjør. Bær lidelsene, gjør din gjerning som evangelist og fullfør din tjeneste.» 2 Tim 4,5.

Lidelsen er kort og godt et problem så lenge vi er her i verden. Jeg er overbevist om at Gud sparer sine for mye lidelse, passivt gjennom at hans leveregler og bud er til det beste for oss, og aktivt gjennom englevakt og helbredelse, og noen ganger gjennom å gi styrke til å holde ut dag for dag.

Samtidig ser vi at alle som selger healing og lover helbredelse får stor oppslutning. Forskere jobber seriøst med å knekke aldringens gåte og gi oss «evig liv» på jorda. Vår tid skyr smerte fremfor noe, samtidig ser vi at lidelsen i verden ser ut til å tilta. Det er en veldig lengsel etter en tilværelse der døden ikke skal være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. Som kristne vet vi at den dagen vil komme for alle som tror, men den hører evigheten til.

Gud er ikke sen

Så kan vi lukke øynene og ønske intens at slik skal det være her i tiden. Vi ber og vi sukker til Gud at han tørker bort våre tårer og lindrer det som gjør vondt. Vi kan også nekte å se, og proklamere seier over alt som vil bryte ned. Vi kan lytte til dem som taler slik vi ønsker. Men vår intensitet og vår evne til å tro forandringen kan ikke være det som avgjør om Gud griper inn. Gud er ikke som den uhederlige dommeren vi hørte om innledningsvis, han som verken fryktet Gud eller tok hensyn til sine medmennesker, og som ikke holdt ut maset fra enka.

Tvert imot er Gud den som tar hensyn, den som elsker alle som henvender seg til ham og ønsker bønn om alle ting. Poenget er at når selv den uhederlige dommeren hjalp kvinnen etter mye mas, hvor mye mer skal da ikke den rettferdige Gud høre dem som ber ham, de som roper til ham dag og natt! Er han sen til å hjelpe? Underforstått, det er han ikke.

I Hebreerbrevet står det: «La oss derfor frimodig tre fram for nådens trone, så vi kan finne barmhjertighet og finne nåde som gir hjelp i rette tid.» Hebr 4,16. Gud er ikke sen, men det kan være en prøvelse for oss å vente på den rette tid. Det kan synes som at Gud har et hav av tid, mens vi kan måtte vente tålmodig år etter år. Det hender også noen venter til tiden går over i evigheten.

Tro har med tillit å gjøre. «Den som tror, har ingen hast,» står det skrevet hos profeten Jesaja. (Jes 28,16) Å tro er vel også å kunne hvile i Guds omsorg og vite at han tross alt er Gud. Skulle vi ikke da åpne opp for ham inn til alle våre stengte rom, også der kanskje den dype smerten i livet er stuet bort!

Så kan vi merke oss Jesu hjertesukk til sist: «Men når Menneskesønnen kommer, vil han da finne troen på jorden?»

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.